

Upotreba teksta, štampanje

v.prof.dr. Samir Lemeš

Predavanja za predmet
B4812 "Kompjutersko oblikovanje parkovskog prostora (CAD)"

Šumarski fakultet u Sarajevu, 2017.

Upotreba teksta, štampanje

- TEXT
- MTEXT
- STYLE
- Prostor modela i prostor papira (Layout)
- Format papira
- Viewport
- Sastavnica i mjerilo
- Štampanje

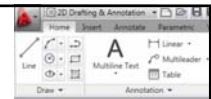
TEXT

- Preporuka: kreirati poseban sloj za tekst.
- Kratki tekst – svaki novi red (Enter) kreira poseban objekat
- Command: TEXT
 - Current text style: "Standard"
Text height: 2.5000 Annotative: No
Specify start point of text or [Justify/Style]:
Specify height <2.5000>:
(visina teksta u izabranim jedinicama mjere)
Specify rotation angle of text <0>:
(ugao rotacije teksta od horizontale)

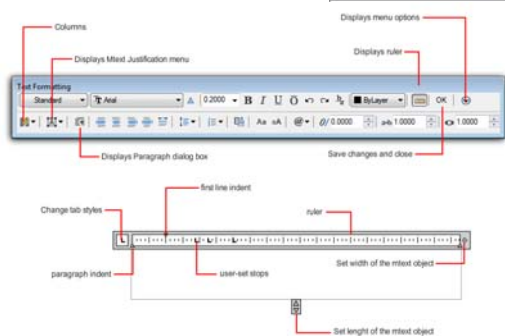

MTEXT

- Tekst uređen s paragrafima (pasusima) iz programa za obradu teksta
- Command: MTEXT
 - Current text style: "Standard" Text height: 2.5 Annotative: No
 - Specify first corner:
 - Specify opposite corner or [Height/Justify/Line spacing/Rotation/Style/Width/Columns]:
- Definiše se pravougli okvir za unos teksta (tačkama na dijagonali).

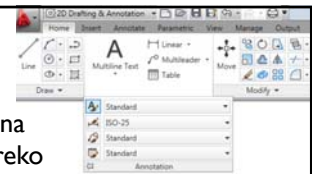

MTEXT

STYLE

- Promjena osobina teksta se vrši preko unaprijed definisanih stilova (Standard)
- .TTF: True Type Font (MS Windows)
- .SHX: AutoCAD vektorski font

STYLE

- Visina teksta (Height) različita od 0.00 neće zahtijevati unošenje visine nakon naredbe TEXT.
- Oblique angle: kosa slova (Italic = 15°)

Simplex
Oblique

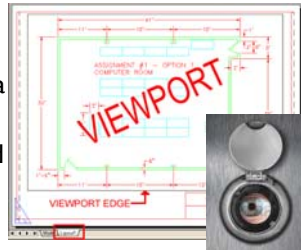
Layout

- U AutoCAD-u se koriste dva različita radna prostora: prostor za modeliranje (Model Space) i prostor za štampanje (Paper Space).
- U prostoru za modeliranje se crtaju svi geometrijski elementi crteža.
- U Layout-u se kreiraju elementi crteža za štampanje (kote, tekst, sastavnica, komentari, presjeci, detalji,...)

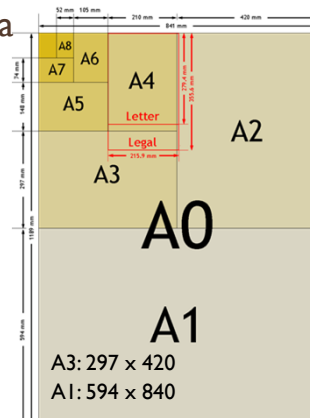
Layout

- Layout se može posmatrati kao list papira na koji se smještaju dijelovi tehničkog crteža.
- U jednoj DWG datoteci može biti više Layout-a
- **Viewport** je uokvireni pogled na modelski prostor.

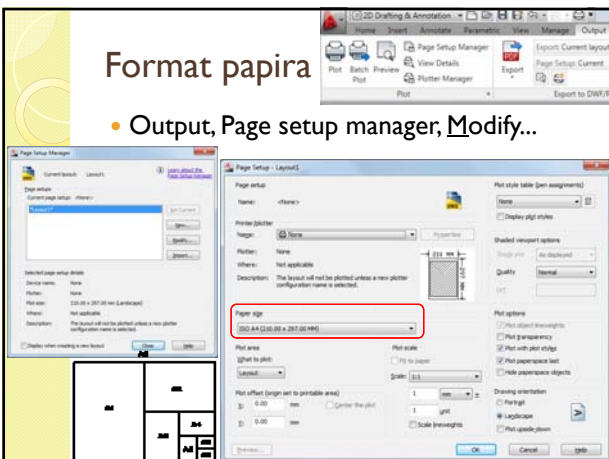
Format papira

- Prije pripreme crteža za štampanje (definisana Layout-a) potrebno je odrediti format papira.
- Standardni formati papira:
 - A4: 210 x 297
 - A2: 420 x 594

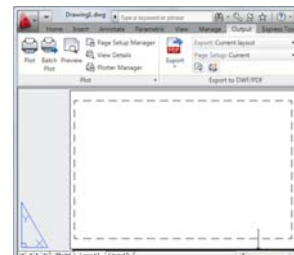
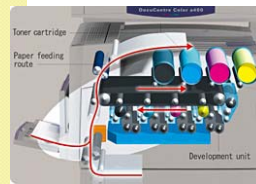
Format papira

- Output, Page setup manager, Modify...

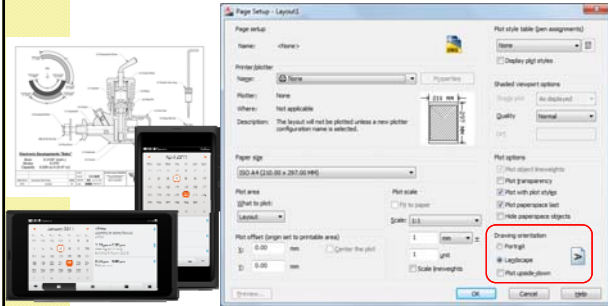
Format papira

- Na Layout-u su isprekidanom linijom prikazane margine do kojih je moguće štampati na izabranom printeru (Printable Area).

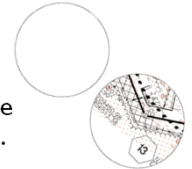
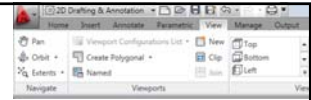
Format papira

- Orientacija papira: Portrait / Landscape

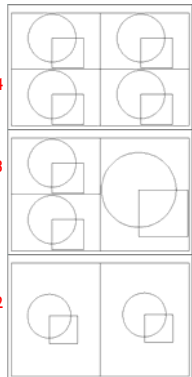
Viewport

- Naredba **MVIEW** služi za kreiranje Viewport okvira na Layout-u.
 - Command: **MVIEW**
 - Specify corner of viewport or [ON/OFF/Fit/Shadeplot/Lock/Object/Polygonal/Restore/Layer/2/3/4] <Fit>:
 - Specify opposite corner:
- Viewport okviri se zadaju tačkama na dijagonali.
- **Object** pretvara postojeće objekte u Viewport okvire.

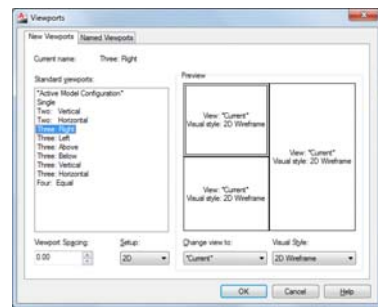
Viewport

- Command: **MV**
 - Specify corner of viewport or [ON/OFF/Fit/Shadeplot/Lock/Object/Polygonal/Restore/Layer/2/3/4] <Fit>: 4
- Command: **MV**
 - Specify corner of viewport or [ON/OFF/Fit/Shadeplot/Lock/Object/Polygonal/Restore/Layer/2/3/4] <Fit>: 3
 - Enter viewport arrangement [Horizontal/Vertical/Above/Below/Left/Right] <Right>:
- Command: **MV**
 - Specify corner of viewport or [ON/OFF/Fit/Shadeplot/Lock/Object/Polygonal/Restore/Layer/2/3/4] <Fit>: 2
 - Enter viewport arrangement [Horizontal/Vertical] <Vertical>:

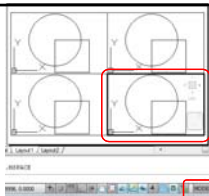
Viewport

- View, Viewports, Named

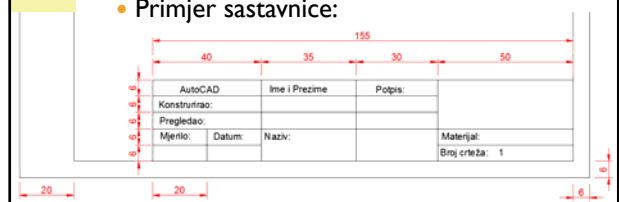
Viewport

- Tipkom **PAPER/MODEL** u statusnoj liniji bira se način rada:
 - **PAPER**: Viewport okviri se ponašaju kao jedinstveni objekti, koji se mogu premještati, skalirati, brisati
 - **MODEL**: Kroz Viewport okvir se pristupa modelskom prostoru, koji se može zumirati, pomjerati (PAN) i modelirati
- **Ctrl+klik** – prelazak iz jednog u drugi okvir

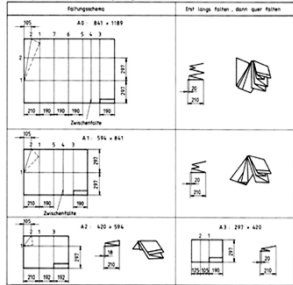
Sastavnica

- Sastavnica se obično snimi kao blok ili kao sastavni dio predloška (Template).
- Sastavnica se ne crta u modelskom prostoru nego u Layout-u.
- Primjer sastavnice:

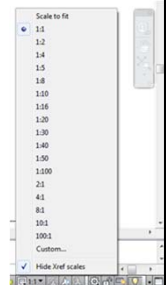
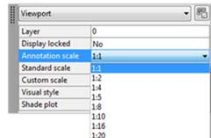
Sastavnica

- Bez obzira na format ili orijentaciju papira, sastavnica se uvijek crta u donjem desnom uglu.
- Kod uvezivanja crteža, vrši se presavijanje papira tako da sastavnica uvijek bude vidljiva.

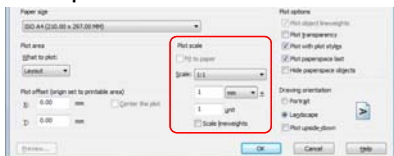
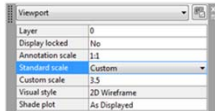
Mjerilo crteža

- Svaki Viewport može imati različito mjerilo.
- Koriste se standardna mjerila:
- metrička: (m, cm, mm) 1:1, 1:2, 1:5, 1:10,...
- anglosaksonska (inch): 1:1, 1:2, 1:4, 1:8, 1:16,...

Mjerilo crteža

- "Custom" mjerilo može imati nestandardnu vrijednost, koja se unosi u "Custom scale"
- Pored mjerila za svaki viewport, može se definisati i ukupno mjerilo za cijeli crtež.

Mjerilo crteža

- Mjerila se prilagođavaju veličini papira i veličini nacrtanih objekata.

Štampanje

- Output, Plot
- Potrebno je izabrati printer/plotter
- "Paper Size" definisana za Layout je stvarna veličina crteža, bez obzira na format papira u printeru ("Paper size" kod naredbe Plot)
- Preview (za kontrolu)

Veći format na manjem papiru

- Maksimalna veličina papira je ograničena mogućnostima printera
- Na printeru maks. formata A3 mogu se štampati formati \leq A3
- Veći crteži se mogu štampati iz dijelova:
- Plot offset (X i/ili Y)
- Negativni offset pomjera sliku ulijevo (X), odnosno prema dole (Y)
- Preview (pregled prije štampanja)

